

Pijn bij kinderen met een ernstig verstandelijk meervoudige beperking (EVMB)

Inleiding

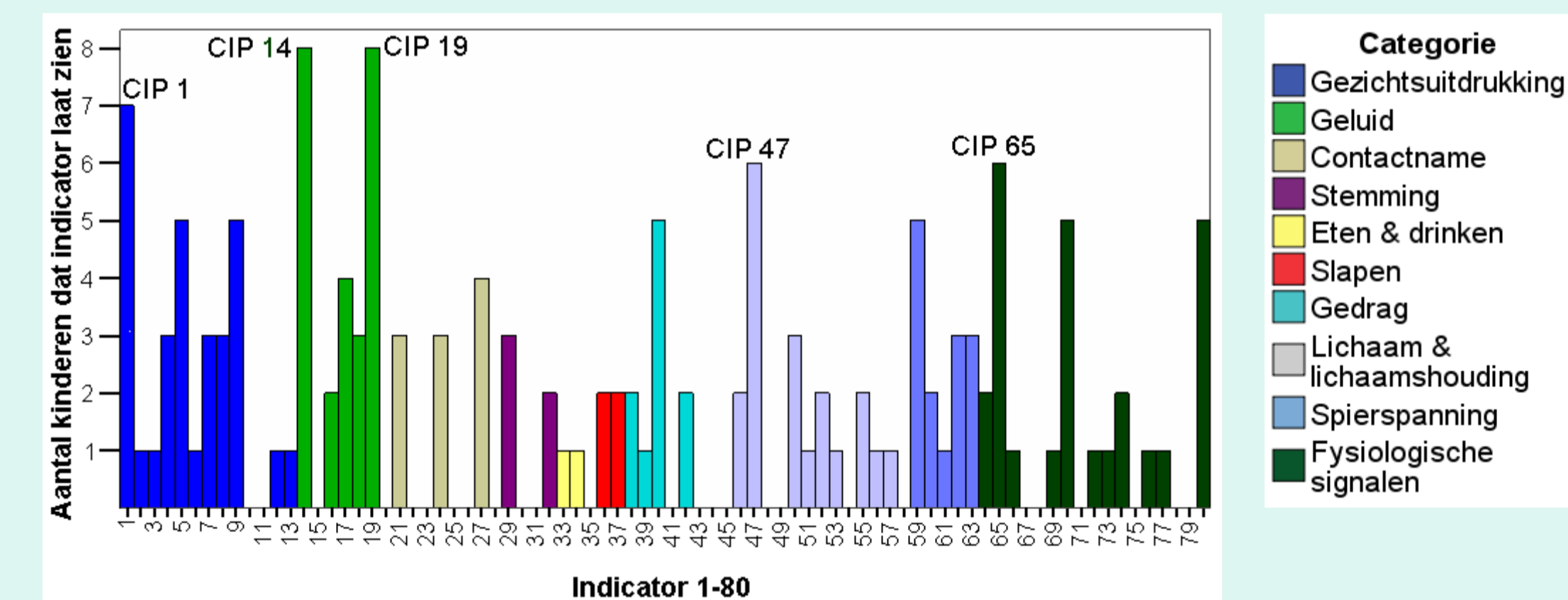
Pijn komt veel voor bij kinderen met een EVMB. Na het implementeren van de Pijngedraganalyse (PGA) op Fatima, zijn de volgende vraagstellingen gevormd:

- Is er een profiel aanwezig in de pijngedragingen van de kinderen gemeten met de PGA?
- Is er een verband aanwezig tussen de pijngedragingen en het IQ van de kinderen?

Methode

- **Populatie** Geslacht: 6 jongens, 5 meisjes.
Leeftijd: gemiddeld: 10 jaar (range 2-17)
Cognitie: IQ 0-20: N=8, IQ 20-36: N=1, IQ 36-56: N=1, Onbekend: N=1
Wonend op 3 woongroepen Fatima
- **Meting** Checklist individuele pijnindicatoren (CIP) uit PGA
Door specifiek begeleiders
- **Analyse** SPSS 15.0: Frequentie pijnindicatoren
Frequentie subcategorieën
Frequentie subcategorieën per IQ groep

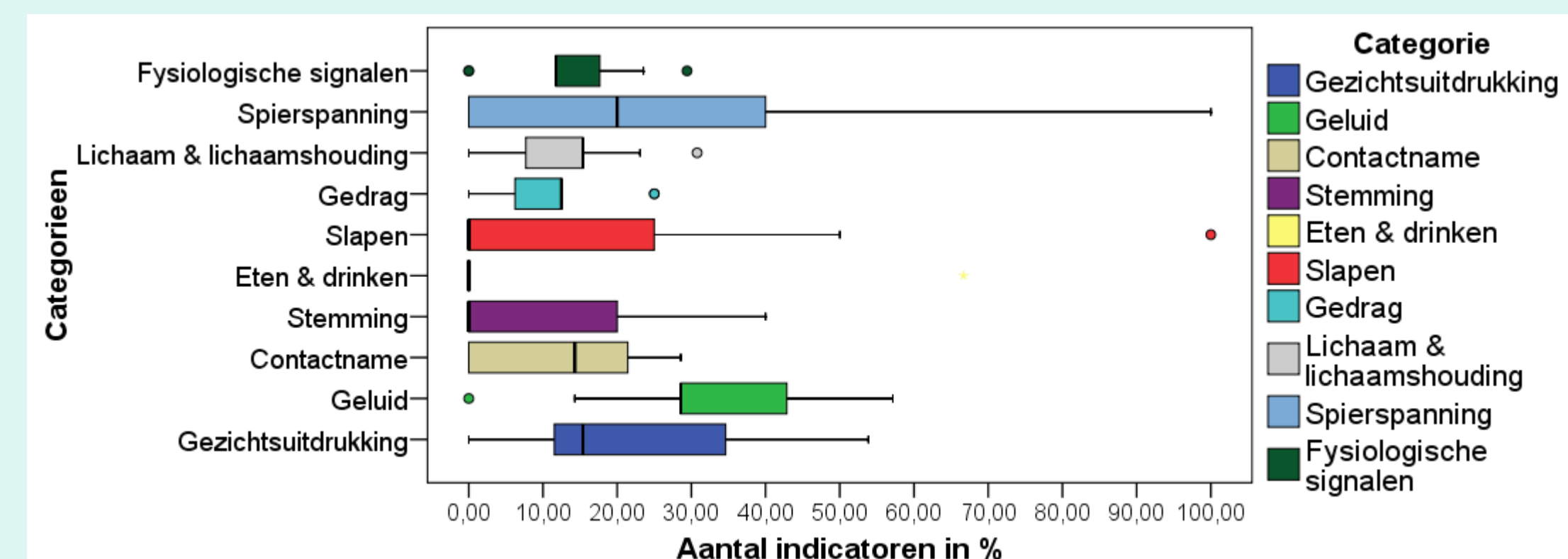
Resultaten (1)

Figuur 1 - Frequentie indicatoren uit CIP (n=11)

5 meest voorkomende individuele pijnindicatoren:

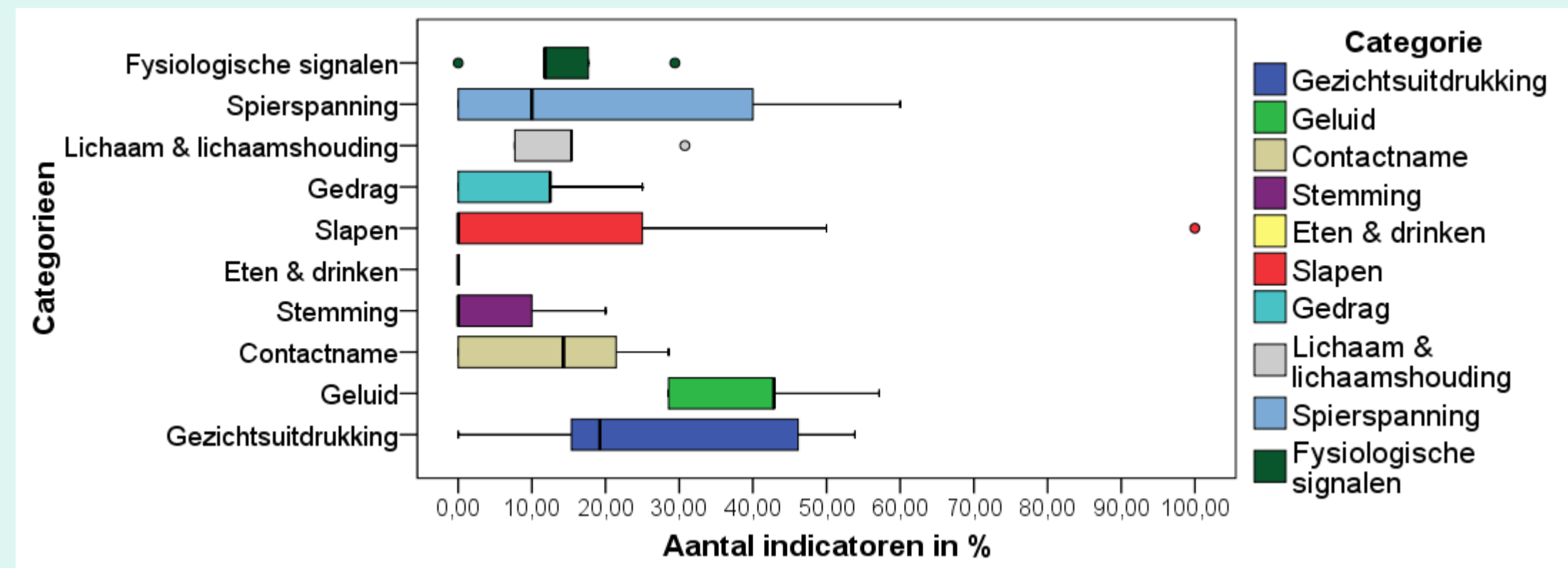
- CIP 1: Gespannen gezicht: 7x,
- CIP 14: Kreunen, kermen, jammeren: 8x,
- CIP 19: Hard huilen: 8x,
- CIP 47: Strecken, aanspannen van lichaam of lichaamsdeel: 6x,
- CIP 65: Rode gelaatskleur, loopt rood aan: 6x.

Figuur 2 – Boxplot frequentie subcategorieën CIP (n=11)

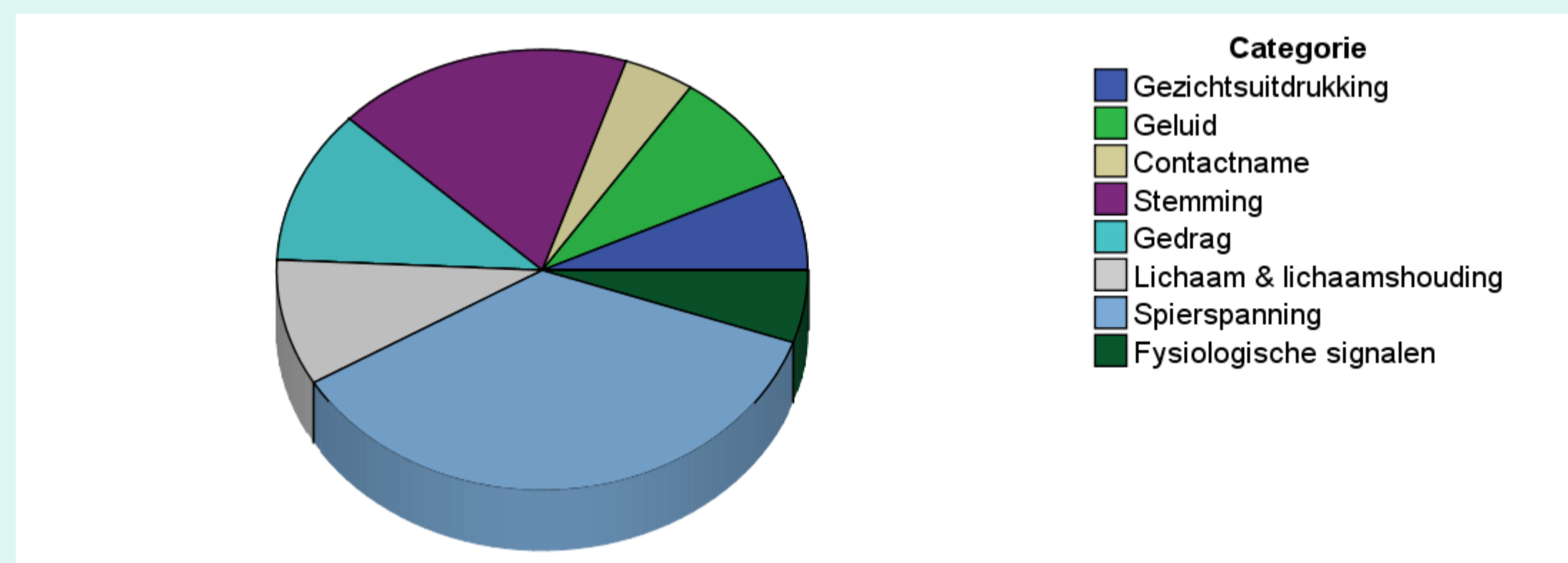
De drie meest voorkomende subcategorieën
Geluid (gemiddeld 32,47, mediaan 28,57)
Spierspanning (gemiddeld 25,45, mediaan 20)
Gezichtsuitdrukking (gemiddeld 21,68, mediaan 15,38)

Resultaten (2)

Figuur 3 - Boxplot frequentie subcategorieën CIP bij IQ 0-20 (n=8)

De drie meest voorkomende subcategorieën
Geluid (gemiddeld 39,29, mediaan 42,86)
Gezichtsuitdrukking (gemiddeld 26,92, mediaan 19,23)
Spierspanning (gemiddeld 20,00, mediaan 10,00)

Figuur 4 – Cirkeldiagram frequentie subcategorieën CIP bij IQ 20-56 (n=2)

De drie meest voorkomende subcategorieën
Spierspanning (gemiddeld 60,00)
Stemming (gemiddeld 30,00)
Gedrag (gemiddeld 18,75)

Discussie / Conclusie

Kleine onderzoeksgroep. Kinderen niet evenredig verdeeld over IQ groepen.
Ingevuld door specifiek begeleiders

In deze onderzoeksgroep is een profiel te zien in de pijnindicatoren gemeten met de CIP.
Dit profiel is verschillend in de twee IQ groepen.

Solodiuk et al (2003) en Terstegen et al (2003) geven aan dat pijngedragingen bij kinderen met een ernstig verstandelijke beperking in overeenstemming is met hun cognitieve en lichamelijke ontwikkeling.

Aanbeveling

Grote onderzoeksgroep met verschillende IQ groepen.
- Is er eliminatie in categorieën of indicatoren mogelijk?
- Heb je andere pijnindicatoren per IQ groep?

1. Breau L.M., Camfield, C.S., McGrath, P.J. & Finley, A. (2003). The incidence of Pain in Children With Severe Cognitive Impairments. Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine, 157(Dec), 1219-1226
2. Solodiuk, J. & Curley, M.A.Q. (2003). Pain Assessment in Nonverbal Children with Severe Cognitive Impairments: The Individualized Numeric Rating Scale (INRS). Journal of Pediatric Nursing, Vol 18, No 4 (August).
3. Terstegen, C., Koot, H.M., de Boer, J.B. & Tibboel D. (2003). Measuring pain in children with cognitive impairment: pain response to surgical procedures. Pain, 103, 187-198.